

Pericopa Korah - Soarta fiilor lui Korah (Core)

בני קרח [anul 5782]

Una din enigmaticele neelucidate din pericopa noastră este problema sorții fiilor lui Korah. Despre pedeapsa lui Korah și a adunării sale ne este povestit în pericopa noastră: „Pământul și-a deschis gura și i-a înghițit pe ei și casele lor, pe orice om al lui Korah și tot avutul. Ei, împreună cu tot ce aveau au coborât de vii în *Șeol* שאול (iad, locuința morților); pământul s-a deschis peste ei și au pierit din mijlocul adunării. Întreg Israelul care se afla împrejurul lor a fugit la (auzul) strigătelor lor. Căci ziceau: Nu cumva să ne înghită pământul. Și a ieșit foc de la Adonai și i-a mistuit pe cei două sute cincizeci de bărbați care aduseseră tămâia” (Numeri 16:32-35).

Rebelii au fost pedepsiți după păcatele lor. Cine a căutat să se cațäre pe treptele poziției sociale, și-a găsit moartea adânc în mijlocul pământului. Cei care au căutat să-i înlocuiască pe cohanimii care ardeau tămâia, au ars ei însuși în focul ofrandei. Soarta lui Korah a rămas un mister, iar unii cred că tocmai asta este pedeapsa lui. Persoana care a încercat să se distingă și să se glorifice, și-a găsit moartea ca unul dintre rebeli, fără ca Toraua să ne spună ce soartă a avut. În Talmud sunt multe discuții despre posibilitatea că ar fi murit cu ceilalți rebeli.

După versetele de sus, pământul a înghițit nu numai pe Datan și Aviram ci pe toți oamenii și tot ce aparținea lui Korah. Din toată familia lui și din copiii lui nu a rămas nici unul, după cum ne spune Toraua „și au pierit din mijlocul adunării” (versetul 33). Problema este că această afirmație nu se potrivește cu alta care se spune în altă parte: „Iar pământul și-a deschis gura și i-a înghițit pe ei și pe Korah, când a pierit adunarea și când i-a mistuit focul pe cei două sute cincizeci de bărbați, ca să fie pildă; fiii lui Korah însă nu au murit” (BeMidbar/Numeri 26:10-11).

În urma acestei informații se pune întrebarea ce s-a întâmplat cu adevărat cu fiii lui Korah? Oare au fost înghițiți de pământ sau au rămas în viață? În diferite midrașim găsim o mulțime de răspunsuri.

Una dintre explicații apare în Talmud, tractatul Sanhedrin 110:a-b: „Fiii lui Korah însă nu au murit; învățatură în numele lui Rabenu: li s-a destinat un loc în gheena și ei au stat acolo și au cântat cântece (Psalmi)”. În continuare apare o pildă care spune că ambele versiuni, cea din cap. 16 cât și cea din cap. 26 sunt corecte și descriu ceea ce s-a întâmplat. Într-adevăr, fiii lui Korah au fost înghițiți în pământ, dar ei nu au murit. Din adâncurile pământului se putea auzi cântarea lor „Moise și Toraua lui sunt adevărul, iar noi nu suntem decât niște mincinoși”. La fiecare 30 de zile gheena îi aduce înapoi aici ca o bucată de carne în ceaun, iar ei spun: „Moise și Toraua lui sunt adevărul, iar noi nu suntem decât niște mincinoși”. Toată această legendă este foarte frumoasă fiind povestită de marele înțelept Raba, când el se plimba și a întâlnit pe un negustor ismailit. Acesta îi spune: Vin-o să-ți arăt pe înghițiții lui Korah. El arată un loc de unde încă iese fumului gheenei și arde tot ce-i iese în față. Cine ascultă adâncurile pământului, îi poate auzi pe fiii lui Korah recunoscând că au greșit.

După această descriere, fiii lui Korah făceau parte din rebeli. Ei însuși recunosc că „noi suntem mincinoși”. Coborârea în *șeol* (casa morților) în Tanach este pedeapsa îngrozitoare a păcătoșilor cei mai răi. Să rămâi viu în „casa morților” este perceput în Tanach ca o tortură înfrorătoare consacrată celor mai mari păcătoși (Psalmi 55:15). Se poate ca după această tradiție, fiii lui Korah erau printre conducătorii rebeliunii. Numai în felul acesta putem înțelege de ce pedeapsa lor este cea mai grea dintre toți participanții la rebeliune.

O altă tradiție apare într-una din cele două midrașuri cu numele de „Midraș Tehilim” și anume în ediția numită Buber. Acest midraș îi descrie pe fiii lui Korah făcând *tesuva* תשובה (reînțoarcere) în ultima clipă, în momentul în care *șeol-ul* era sub picioarele lor și focul se încinge în jurul lor. Hakadoș Baruch Hu a sărit și i-a scos din *șeol* și așa au fost salvați și au spus cântare. La baza acestei tradiții legendare stă identificarea celor trei fiii a lui Korah, „Asir și Elkana și Aviasaf” (Șmot/Exod 6:24) cu „fiii lui Korah”, poezii care se află la începutul a 11 Psalmi. În Talmud scrie: „David a scris cartea de Psalmi prin intermediul a zece bătrâni între care și cei trei fiii a lui Korah” (Talmud, tractatul Bava Batra 14,b_15:a). *Tșuva* pe care au făcut fii lui Korah a fost recunoscută și răsplătită când duhul Domnului, *ruah Adonai* ה'רוח', se află peste ei și ei compun Psalmii care le sunt atribuiți.

Descrierea opusă a sorții fiilor lui Korah în Talmud față de Midraș Tehilim, arată două poziții contrare în legătură cu păcatul și *tșuva*. Talmudul babilonian prezintă pe fiii lui Korah ca pe niște rebeli și păcătoși care nu au nici o cale de a face *tșuva*, cu toate că au recunoscut că au greșit. Această atitudine severă și descrierile înfricoșătoare ale gheenei au scopul de a avertiza oamenii să se ferească de a păcătui. Midraș Tehilim, spre deosebire, prezintă *tșuva* ca o posibilitate chiar și în ultimul minut, chiar și la cine stă în pragul gheenei. Este de ajuns ca cel care a păcătuit să se gândească la *tșuva*, chiar și fără să o exprime cu gura lui, ca Hakadoș Baruch Hu să o accepte imediat.

Vom încheia cu o legendă în care profetul Iona îi întâlnește pe fiii lui Korah din midrașul Pirkei deRabi Eliezer cap. 9. Acest midraș propune o altă soluție la problema sorții fiilor lui Korah. După acest midraș, fiii lui Korah au coborât în *șeol-ul* din adâncurile mării. Aici este locul unde ajunge profetul Iona rugându-se și spunând: „Din adâncurile *șeol-ului* am strigat după ajutor. Tu mi-ai auzit glasul” (Iona 2:2). Din adâncurile mării fiii lui Korah își continuă munca de Leviim care slujesc în Templu. Ei se află sub „sala lui Adonai”, la locul unde se află „Piatra de căpătâi” din care s-a pus baza lumii și se roagă pe ea. Acest midraș face aluzie la legenda care povestește despre izbucnirea apelor subterane și Piatra de căpătâi care le oprește, ca nu cumva să inunde lumea. Rugăciunea lor este compusă din Psalmi pe care le cântau Leviimi în Templu. **În mod simbolic se poate spune că fiii lui Korah stând pe Piatra de căpătâi reprezintă idea că așa cum această piatră este una din bazele lumii, așa și *tșuva* și ispășirea păcătoșilor sunt unele din bazele lumii. Datorită lor, lumea continuă să existe.**